

Jornada sobre la Prova Diagnòstica i individualitzada

Dissabte 16 de maig de 2015

Document de les idees força sobre les intervencions dels ponents

Pedro Sigler Vizcaíno

- En la seua opinió, l'interès per la qualificació mata el procés d'avaluació. És un error pensar que el que importa es suspendre o aprovar. Amb aquesta idea transmetem la part més negativa de l'avaluació. Quan pensem a avaluar cal pensar en l'anàlisi dels resultats, proposar millores, etc. mitjançant les funcions de l'avaluació que són: diagnòstic, diàleg, comprensió, retroalimentació i aprenentatge.
- L'avaluació necessita d'un pla estratègic que ens done instruments. Què volem avaluar? (competències, coneixements, currículum...) A qui volem avaluar? (alumnat, centres, sistemes educatius...) En quin moment cal avaluar? Com anem a utilitzar els resultats? Quines decisions anem a prendre?
- Totes les avaluacions serveixen per a prendre decisions, sinó no serveixen. Les decisions les fa el centre i el centre necessita evidències. Aquestes evidències són les proves diagnòstiques, un subapartat de tot el procés d'avaluació.
- L'avaluació cal fer-la des d'una perspectiva externa i interna. Cada prova ens dona un nivell de detall però és el centre és qui coneix l'alumnat. No cal perdre de vista tots els resultats.
- Les avaluacions de la CCAA són diagnòstiques, serveixen per obtenir informació, no afecten les notes. Es tracta d'obtenir una ecografia. Aporten informació a l'expert (docent) per a buscar solucions.
- L'objectiu és que no quede cap alumne sense avaluar.
- L'índex socioeconòmic i cultural ens servirà per a detectar diferències entre els centres. S'avalua, per exemple, la situació laboral dels pares, nivell d'estudi del pares, nombre de llibres en casa, possessions, oci...
- L'objectiu és la millora. Es normalitzen les puntuacions. No hi ha mitjana exigida: 500 punts. Es desvincula del 0-10. Per a millorar cal comparar els resultats a diferents nivells: la comunitat autònoma, els centres i els grups. La informació que s'obté no té efectes acadèmics. Forma part de l'expedient de l'alumnat i és informació protegida.
- Les mesures que adopte el centre, tant les ordinàries com les extraordinàries, han de ser pactades amb els pares.
- Establir un pla de millora: analitzar i valorar resultats, elaborar un pla d'actuació, contractes programa.
- En definitiva: avaluar per a comprendre, per a conèixer, per a millorar. No per a qualificar.

Francesc Hernández i Dobón

- Recorda que en les darreres dècades les comunitats educatives han treballat per intentar superar l'angoixa que provoquen els exàmens.
- Assegura que les proves diagnòstiques:

- 1) **estan mal fetes.** Mostra exemples reals de preguntes mal fetes en proves diagnòstiques elaborades per l'administració autonòmica, l'estatal i internacional.
- 2) **si estigueren ben fetes serien perjudicials.** Precedents que així ho demostren:
 - l'estudi de Geoff Whitty als anys 90 sobre l'efecte del districte únic combinat amb rànquings va produir una intensificació de les diferències socials: els centres millor classificats poden seleccionar millor l'estudiantat (efecte Mateu). Dels pitjors classificats fuig l'alumnat que pot fer-ho, perquè, per exemple, pertanyen a famílies amb més diners o tenen millors horaris laborals. Amb el temps, els centres pitjors classificats esdevenen pèssims. La demanda d'ensenyament privat augmenta i també els seus preus.
 - Llei dels EUA: *No Child Left Behind (que cap xiquet es quede enrere)* de 2001, amb la finalitat d'ajudar l'estudiantat a obtenir millors resultats va forçar les escoles a millorar les notes si no volien perdre el finançament que rebien del govern federal.
 - Estudis de Diane Ravitch: *La vida i la mort del gran sistema educatiu americà. Com les proves diagnòstiques i la llibertat d'elecció de centre han soscavat l'educació* (2010) i *Regnat de l'Error. La gran estafa del moviment de privatització i el perill per a les escoles públiques d'Amèrica* (2013)
- 3) **Encara que no foren perjudicials, no solucionen els problemes educatius.** Quins són els nostres problemes educatius? Sobre què cal actuar?
 - La baixa certificació professional de la població en edat laboral.
 - El pes majoritari de la certificació professional recau en la universitat.
 - L'abandonament educatiu prematur.

Vicent Garcia Martinez

Usos i abusos de l'estadística.

- Hi ha obsessió pels rànquings. Ens han turmentat amb informes apocalíptics i ideologitzats. Als EUA, amb la llei *No Child Left Behind (2001)*, republicans i demòcrates acordaren que s'havia de fer alguna cosa en educació: una rendició de comptes traslladable a números. Cada assignatura té darrere una associació que està lligada a les editorials, és un *lobby* molt important: editen llibres adreçats a preparar els tests.
- Els pressupostos de districtes escolars i als centres als EUA depenen dels resultats dels tests, i el mestres són avaluats d'acord amb els resultats que l'alumnat obté a les proves. Això ha provocat que blocs de claustres sencers foren acomiadats. A pitjors resultats menys pressupost. És una liberalització del sistema cap a l'educació privada (la concertació no existeix pràcticament en l'àmbit internacional).
- Conseqüències:
 - Figura del professor en pràctiques: una persona no titulada fa classe i el seu salari depèn dels resultats de les proves.
 - Corrupció del sistema: fer classes per a preparar els test.
 - Entre el 30-50% del professorat abandona la professió en els 3 primers anys.
 - Augment de l'abandonament escolar de l'alumnat.
- Llei de Campbell (1975): ***quan més s'utilitzi qualsevol indicador social quantitatiu per a la presa de decisions socials més subjecte estarà a pressions corruptores i més apte serà per distorsionar i corrompre els processos socials que pretén revisar.*** L'obtenció massiva de dades corromp el sistema: s'han falsejat dades, hi ha orientació als xiquets en relació a les preguntes...

- Un exemple del mètode americà aplicat a una societat que l'accepta és Corea, amb un índex molt alt de suïcidis adolescents.
- A Finlàndia no hi ha fracàs escolar, hi ha resultats consistents en totes les franges de manera continuada des de que s'ha fet PISA. No hi ha notes, ni exàmens, fan informes, avaluen l'estudiant segons el seu perfil psicosociolaboral. El sistema es basa en la confiança, en la formació del professorat i en l'autonomia pedagògica als centres. No es basa en el model d'excel·lència (augmentar la desigualtat). Més informació al documental de Tony Wagner (Youtube): *El fenómeno finlandés*.

Sessió de preguntes:

- Sobre l'avaluació limitada, incloure altres: artística, qualitativa...
Pedro Sigler: Insisteix que la prova és una part del procés d'avaluació per intentar la millora. És informació per a la comunitat educativa: l'ús polític de la informació, i dels mitjans distorsiona l'objectiu. S'ha de fer un us adequat de la informació. Ajudar els centres amb més necessitats. Hi ha més coses a avaluar, ha de ser informació que ajude els centres a decidir i millorar.
- Autonomia dels centres per a l'aplicació de recursos:
Pedro S.: La conselleria demana als centres un pla de millora, convocatòria anual: contractes programa, cada centre, a la vista de les seues necessitats, pot sol·licitar un programa que s'estudia i s'aplica.
Es verifica per una intervenció del públic que això no és cert, perquè els recursos que aplica la conselleria són clarament insuficients, almenys al País Valencià.
- Vicent Garcia: Estem superats a nivell internacional, amb excepció dels països nòrdics, perquè es vol aplicar el model neoliberal de l'educació. Són mesures en contra de l'educació en una campanya de desprestigi. Per exemple, als nostres contractes programa: com es fa la selecció del professorat? A Finlàndia, al professorat que és bo en un àrea li fan dedicar-se a això: li rebaixen hores lectives, l'envien a l'escola en qüestió i li faciliten fins i tot un habitatge, entre d'altres mesures.
- Francesc Hernández: planteja per què als EUA es posaren d'acord demòcrates i republicans en la llei *No Child Left Behind*? Perquè hi hagué una aliança: els republicans volien test i elecció de centres. Els demòcrates, ingènuament, pensaven que si enfortien el control de la nació sobre l'educació i no els dels estats, podrien afavorir polítiques igualitàries. L'equivalència al nostre territori la tenim amb les polítiques educatives del PP: afavorint la privada i a l'esquerra que aposta pel pacte educatiu.
- La LOMQE obre la porta a que el director canvie el professorat, com passa als EUA. Hi ha un greu problema amb l'estandardització: s'estableix que tots els xiquets han de saber un mínim, el debat és a la premsa. Aquestes coses es preparen intencionadament.
- Pregunta dels assistents per la insubmissió a les proves.
Pedro S.: La inspecció determinarà què passa amb els pares que s'oposen a que els seus fills facen la prova.
Es verifica que Conselleria no ha regulat, a hores d'ara, cap normativa al respecte.
- Angoixa dels xiquets cap als exàmens.
Francesc H.: el fet de dir que els resultats constaran a l'expedient és una entelèquia. Algú ha vist el seu expedient alguna vegada? O el del seu fill? L'expedient no es consulta, el control és irreal. Es una barbaritat incrementar l'angoixa cap a la prova. No és veritat que la finalitat de les proves siga obtenir informació. Per què, aleshores, ha de constar a l'expedient si és informativa? La finalitat és punitiva.
Pedro S.: l'angoixa ve perquè confonem avaluar amb qualificar. La filosofia és la millora i no ha de generar cap ansietat. No deu d'haver pressió perquè la informació no queda. La llei s'ha de complir, no complir-la té conseqüències. La inspecció decidirà.
- Consulta sobre l'adaptació dels llibres.
Algunes editorials ja estan preparant material per a les proves perquè els llibres no estan adaptats. Hi ha interessos comercials i empresarials.
- Respecte de la publicació dels resultats de les proves.

Pedro S.: Des del servei de la Direcció General de Conselleria no hi ha rànquing. Es fa patent que hi ha un rànquing publicat recentment en premsa. Quina garantia ens dona conselleria perquè no es filtre la informació als mitjans de comunicació? Per què no ha denunciat el periòdic que ha publicat el rànquing?

Pedro S. suggereix que denunciem les AMPES.

Les ampes demanen que conselleria reconega, almenys, que la informació publicada sobre els rànquings no és admissible.

- Si no importa el resultat perquè fem les revàlides?
Sense resposta.
- Si l'avaluació no és completa als models PISA, per exemple, la conselleria té previst completar-la? Si no la completa complirà els objectius que s'ha marcat? Si acceptem que l'avaluació no es completa per què és determinant una prova?
Pedro S.: Avaluar el sistema educatiu té moltes parts i aquesta n'és una. Hem d'anar avançant en avaluació.

Però la prova en sí mateixa ja representa un indicador quantitatiu subjecte a pressions corruptores, no com PISA, que és una mostra.
- Francesc H. a Pedro S. pregunta: en quin autor es baseu per dir que la prova no és perjudicial? L'elaboració de la prova no està avalada per cap autor. No hi ha nom ni cognoms ni es publica la comissió que l'elabora.
- Conselleria diu que les proves diagnòstiques no suspenen l'alumnat, però això no és cert, perquè sí determinen. Constaran a l'expedient de forma indirecta perquè la LOMQUE prescriu que els resultats es podran tenir en compte pel centre.
- Ens oblidem del treball per projectes, aprenentatge cooperatiu, que s'ensenya a Magisteri i no són susceptibles d'avaluar. Al remat, les proves disciplinen els professors.
- L'objectiu de la jornada no és parlar de bones intencions sinó de pràctica. No podem mantenir-nos al marge d'aquesta realitat. Les proves no serveixen per a res, no aconseguim entendre la validesa acadèmica: incompletes, insuficients... Conselleria no contempla millors formes d'avaluar l'ensenyament. Hi ha desconfiança, desconexió dels agents socials. Orientada a valorar coneixements molt concrets. No consensuades per la comunitat educativa. No és cert que existeixen els espais de debat que assegura conselleria. Si volen fer realment un diagnòstic no cal fer proves. Els problemes de l'educació pública ja estan detectats. És una política educativa que vol utilitza les dades per als seus interessos.
- Queda patent la mala praxis del tècnic de conselleria respecte a no convocar els diferents agents educatius per a l'elaboració de les proves.

Les proves:

Solucionen el problema? Motiven? És ètic publicar els resultats?

Posen en perill el sistema públic.